

2025-09-19

RUN/492/2025

Strategiskt utlåtande på ansökan

Projekt: EDGE – Etablering och Drivkraft i Gränsöverskridande samverkan

Utlåtande

Projektet ska prioriteras medfinansiering.

Projektet tar sig an en central utmaning som många inlandskommuner med gles bebyggelsestruktur står inför – att kunna attrahera och hantera nya etableringar. Genom att stärka de primära målgrupperna, kommunerna Berg och Härjedalen, ska insatsen bidra till ökad kunskap inom investeringsarbete, särskilt kopplat till försvarsindustrin och totalförsvarets värdekedjor. Projektet syftar även till att utveckla samordning och proaktivt arbetssätt samt förbättra de interna kommunala systemen för att kunna hantera komplexa industri- och etableringsprocesser och på så sätt bättre möta industrins behov.

Insatsen kan anses ha en koppling till tre av fyra prioriterade strategiska områdena inom den Nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030. På längre sikt kan den bidra till förbättrade förutsättningar för innovation och förnyelse, ökad tillgänglighet samt en grön omställning. Möjliga effekter kan omfatta stärkt sysselsättning, förbättrad kompetensförsörjning och ett ökat entreprenörskap. Dessa effekter ligger dock utanför projektets direkta påverkan, men kan på sikt gynnas av de resultat som projektet genererar.

Projektets ambition att utveckla en modell för etableringar i glesa strukturer med inriktning mot försvarsindustrin bedöms som relevant, men inte fullt ut kostnadseffektiv. Detta mot bakgrund av att det redan finns befintliga exempel och modeller för liknande etableringsarbete i jämförbara kontexter på både regional och kommunal nivå.

Projektet redovisar flera positiva inslag och lovande embryon som det finns behov av att ta vidare och utveckla. Projektet kan anses ha en koppling till den regionala utvecklingsstrategin (RUS), där både skapande av sysselsättningar och hållbar energi berörs. Beroende på hur arbetet med att skapa förutsättningar för etableringar utformas finns dock möjlighet att rikta insatserna mot etableringar som ligger i linje med ett eller flera av dessa styrkeområden. Det är ännu oklart om projektets effekter främst skulle stödja bas-, bredd- eller spetsutveckling.

Den gröna omställningen i norra Sverige och den ökade beredskapskapaciteten är båda viktiga faktorer för den regionala utvecklingen och dess övergripande mål. Projektet har

identifierat försvarsindustrins utmaningar kopplade till spridning, säker logistik, energi och mark, samt uppmärksammat kommunernas potential att möta dessa behov utifrån sina respektive styrkeområden. Insatser som stärker förståelsen och beredskapen inför företagens behov, särskilt inom mark-, energi- och lokaliseringsfrågor, bedöms bidra till en högre kunskapsnivå och skapa konkreta möjligheter till ökad sysselsättning i kommunerna.

Sökanden redovisar ingen genomförd förstudie eller tillgång till relevant data som belyser liknande problemställningar eller möjliga lösningar. Det framgår inte heller att någon kartläggning har gjorts av andra aktörers erfarenheter eller kompetens inom området, såsom andra kommuner, Business Sweden, IUC Jämtland Härjedalen eller berörda branschorganisationer. Vidare saknas ett tydligt avstamp i tidigare projekt eller initiativ som delvis behandlat liknande frågor, exempelvis *Jämtland Härjedalen – A Business Region on the Move*, *Hållbar elintensiv industri* eller *Strategisk planering för landbaserat vattenbruk*. Projektet redovisar en bred referensgrupp som bidrar med relevant kompetens och erfarenhet inom området. Detta bedöms vara tillräckligt och stärker projektets trovärdighet och långsiktiga värde.

Utlåtande gjord av

Karin Stolt Halvarsson, enhetschef Samhällsutveckling

Fredrik Blom, regional utvecklingsstrateg